

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 192 (XXXVI) — Nr. 1277

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 18 decembrie 2024

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
ACTE ALE SENATULUI		
130.	— Hotărâre pentru modificarea art. 68 alin. (2) din Regulamentul Senatului	2
ACTE ALE CAMEREI DEPUTAȚILOR		
106.	— Hotărâre privind vacantarea unui loc de deputat.....	3
107.	— Hotărâre privind modificarea Regulamentului Camerei Deputaților	3
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		
	Decizia nr. 314 din 18 iunie 2024 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, în interpretarea dată prin Decizia nr. 4 din 13 februarie 2020 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală....	4–8
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE		
	Decizia nr. 62 din 28 octombrie 2024 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)	9–15

ACTE ALE SENATULUI**PARLAMENTUL ROMÂNIEI****SENATUL****HOTĂRÂRE****pentru modificarea art. 68 alin. (2) din Regulamentul Senatului**

În temeiul prevederilor art. 64 alin. (1) și ale art. 67 din Constituția României, republicată,

Senatul adoptă prezenta hotărâre.

Art. I. — La articolul 68 din Regulamentul Senatului, aprobat prin Hotărârea Senatului nr. 28/2005, republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 22 din 11 ianuarie 2024, cu modificările și completările ulterioare, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Comisiile permanente sunt următoarele:

- I. Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări;
- II. Comisia pentru constituționalitate;
- III. Comisia pentru buget, finanțe, activitate bancară și piață de capital;
- IV. Comisia pentru politică externă;
- V. Comisia pentru apărare, ordine publică și siguranță națională;
- VI. Comisia pentru afaceri europene;
- VII. Comisia economică, industrii, servicii, turism și antreprenariat;
- VIII. Comisia pentru agricultură, industrie alimentară și dezvoltare rurală;
- IX. Comisia pentru ape, păduri, pescuit și fond cinegetic;
- X. Comisia pentru administrație publică;
- XI. Comisia pentru muncă, familie și protecție socială;
- XII. Comisia pentru învățământ, știință și inovare;
- XIII. Comisia pentru sănătate;
- XIV. Comisia pentru cultură și media;
- XV. Comisia pentru transporturi și infrastructură;
- XVI. Comisia pentru energie, infrastructură energetică și resurse minerale;
- XVII. Comisia pentru comunicații, tehnologia informației și inteligență artificială;
- XVIII. Comisia pentru drepturile omului, egalitate de șanse, culte și minorități;
- XIX. Comisia pentru românii de pretutindeni;
- XX. Comisia pentru mediu;
- XXI. Comisia pentru cercetarea abuzurilor, combaterea corupției și petiții;
- XXII. Comisia pentru regulament;
- XXIII. Comisia pentru tineret și sport.”

Art. II. — Prezenta hotărâre intră în vigoare la data de 21 decembrie 2024.

Art. III. — Regulamentul Senatului, aprobat prin Hotărârea Senatului nr. 28/2005, republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 22 din 11 ianuarie 2024, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu modificările aduse prin prezenta hotărâre, va fi republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.

Această hotărâre a fost adoptată de Senat în ședința din 16 decembrie 2024, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
SORIN-MIHAI CÎMPEANU

ACTE ALE CAMEREI DEPUTAȚILOR**PARLAMENTUL ROMÂNIEI**
CAMERA DEPUTAȚILOR**HOTĂRÂRE**
privind vacantarea unui loc de deputat

Având în vedere demisia din calitatea de deputat a domnului Teniță Dragoș-Cătălin, deputat ales în Circumscripția electorală nr. 42 București, în temeiul dispozițiilor art. 70 alin. (2) din Constituția României, republicată, ale art. 7 alin. (1) lit. b) și alin. (3) din Legea nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 240 și 241 din Regulamentul Camerei Deputaților, aprobat prin Hotărârea Camerei Deputaților nr. 8/1994, republicat,

Camera Deputaților adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Camera Deputaților declară vacant locul de deputat deținut de domnul deputat Teniță Dragoș-Cătălin, ales în Circumscripția electorală nr. 42 București, începând cu data de 12 decembrie 2024.

Această hotărâre a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 17 decembrie 2024, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
VASILE-DANIEL SUCIU

București, 17 decembrie 2024.
Nr. 106.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR**HOTĂRÂRE**
privind modificarea Regulamentului Camerei Deputaților

Camera Deputaților adoptă prezenta hotărâre.

Art. I. — La articolul 53 din Regulamentul Camerei Deputaților, aprobat prin Hotărârea Camerei Deputaților nr. 8/1994, republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1181 din 27 noiembrie 2024, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) Hotărârile comisiilor Camerei Deputaților se adoptă cu votul majorității membrilor prezenți. Prin excepție, hotărârile Comisiei pentru regulament se adoptă cu majoritatea rezultată din ponderea votului fiecărui membru prezent. Ponderea este dată de proporția grupului parlamentar reprezentat de membru în numărul total al deputaților, conform configurației politice a Camerei Deputaților.”

Art. II. — Regulamentul Camerei Deputaților, aprobat prin Hotărârea Camerei Deputaților nr. 8/1994, republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1181 din 27 noiembrie 2024, cu modificările aduse prin prezenta hotărâre, se va republica în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.

Această hotărâre a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 17 decembrie 2024, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
VASILE-DANIEL SUCIU

București, 17 decembrie 2024.
Nr. 107.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 314**

din 18 iunie 2024

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, în interpretarea dată prin Decizia nr. 4 din 13 februarie 2020 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Mihaela Ionescu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Nicoleta Ecaterina Eucarie.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, în interpretarea dată prin Decizia nr. 4 din 13 februarie 2020 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, excepție ridicată de Andrei Manga în Dosarul nr. 1.180/95/2023 al Tribunalului Gorj — Secția penală și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.940D/2023.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, având în vedere considerentele Deciziei nr. 3 din 28 februarie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, prin care s-a decis că efectele cauzei legale de reducere a pedepsei prevăzute de art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor se produc exclusiv în cauza penală determinată, având ca obiect una sau mai multe infracțiuni comise de persoana care, înaintea sau pe parcursul urmăririi penale ori al judecării acelei cauze, a denunțat și facilitat tragerea la răspundere penală a participanților la săvârșirea unor infracțiuni grave; autorul denunțului nu poate beneficia de reducerea la jumătate a limitelor speciale de pedeapsă în cauze penale distincte, chiar dacă au ca obiect infracțiuni concurente comise de acesta.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 10 iulie 2023, pronunțată în Dosarul nr. 1.180/95/2023, **Tribunalul Gorj — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, în interpretarea dată prin Decizia nr. 4 din 13 februarie 2020 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală.** Excepția a fost ridicată de Andrei Manga în procedura de soluționare a contestației la executare formulată de acesta în temeiul art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală. Prin contestația la executare formulată, autorul excepției a solicitat să se analizeze dacă sunt întrunite

condițiile art. 19 din Legea nr. 682/2002, în raport cu denunțul formulat de acesta în cursul judecării, înregistrat la DIICOT — Biroul Teritorial Sibiu, ale cărui acte de cercetare penală s-au finalizat prin punerea în mișcare a acțiunii penale și emiterea rechizitorului și, pe cale de consecință, să se aplice beneficiul prevederilor art. 19 din Legea nr. 682/2002, respectiv micșorarea pedepsei, în temeiul art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală, prin raportare la pedeapsa totală de șase ani și cinci luni închisoare stabilită prin sentință definitivă.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, autorul acesteia susține, în esență, că, în măsura în care textul de lege criticat se interpretează prin prisma raționamentelor avute în vedere de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, este exclusă de la beneficiul înjumătățirii pedepsei, reglementat de prevederile art. 19 din Legea nr. 682/2002, persoana care, deși denunță fapte grave în cursul judecării, nu va putea beneficia de acest beneficiu legal, în măsura în care sunt necesare acte de cercetare penală mai complexe, ce implică mai mult timp în vederea strângerii de probe care să ofere indicii suficiente pentru ca organul de cercetare penală să dispună continuarea urmăririi penale *in personam* față de persoana denunțată, prin punerea în mișcare a acțiunii penale. Susține că, din această perspectivă, o astfel de interpretare a prevederilor art. 19 din Legea nr. 682/2002 contravine dispozițiilor art. 16 și ale art. 21 din Constituție. Totodată, susține că interpretarea instanței supreme aduce atingere și dispozițiilor art. 1 din Constituție referitor la statul de drept și principiului legalității, deoarece motivarea acestei instanțe neagă voința legiuitorului și spiritul legii.

6. **Tribunalul Gorj — Secția penală**, contrar dispozițiilor art. 29 alin. (4) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, nu a formulat opinia sa cu privire la excepția de neconstituționalitate invocată.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens, reține că interpretarea instanței supreme din Decizia nr. 4 din 13 februarie 2020 este constituțională, în condițiile în care contestația la executare este un mijloc procedural cu caracter jurisdicțional, care poate fi folosit înainte de punerea în executare a hotărârii definitive, dacă s-a ivit un incident prevăzut de lege până la acel moment, în cursul executării pedepsei, dacă incidentul s-a ivit în perioada executării acesteia și chiar după ce s-a executat pedeapsa, dar în legătură cu executarea ei. Contestația la executare este un mijloc procesual de a asigura punerea în executare și executarea propriu-zisă a hotărârii penale definitive în conformitate cu legea, prin aplicarea acelor dispoziții de drept penal și de drept procesual penal care se referă la executarea

unei condamnări penale. Datorită acestei naturi juridice, legea prevede mijloacele prin care se asigură aplicarea legii în executarea condamnării, dar exclude posibilitatea ca, pe această cale, să fie afectată autoritatea de lucru judecat, așadar, prin contestația la executare nu se poate schimba sau modifica soluția care a căpătat autoritate de lucru judecat. Reține că, prin contestația la executare, nu se reclamă nelegalitatea sau netemeinicia hotărârii penale definitive, ci nelegalitatea ce s-ar constata prin punerea în executare, fapt pentru care ar fi respinsă ca inadmisibilă orice contestație la executare care tinde la a soluționa o problemă de fond, rezolvată cu autoritate de lucru judecat. Reține că beneficiul, prevăzut la art. 19 din Legea nr. 682/2002, reprezintă o cauză specială de reducere a limitelor speciale de pedeapsă, aspect ce nu poate fi valorificat decât în cursul unui proces penal pendinte, așadar cel mai târziu la momentul rămânerii în pronunțare și al individualizării pedepsei. Valorificarea unui astfel de beneficiu nu va mai putea fi realizată, ulterior, pe calea contestației la executare, remediul procedural care vizează neregularități ce intervin după momentul rămânerii definitive a hotărârii judecătorești.

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au transmis punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 288 din 18 aprilie 2014, în interpretarea dată prin Decizia nr. 4 din 13 februarie 2020 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 278 din 2 aprilie 2020, care au următorul conținut: „*Persoana care are calitatea de martor, în sensul art. 2 lit. a) pct. 1, și care a comis o infracțiune gravă, iar înaintea sau în timpul urmăririi penale ori al judecării denunță și facilitează identificarea și tragerea la răspundere penală a altor persoane care au săvârșit astfel de infracțiuni beneficiază de reducerea la jumătate a limitelor pedepsei prevăzute de lege.*” Prin Decizia nr. 4 din 13 februarie 2020, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a stabilit că: „Dispozițiile art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, nu reprezintă o cauză de micșorare a pedepsei în sensul art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală.”

12. Anterior invocării prezentei excepții de neconstituționalitate, art. 19 din Legea nr. 682/2002 a fost modificat prin art. II din Legea nr. 200/2023 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, precum și a altor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 616 din 6 iulie 2023. Cu toate că încheierea de sesizare este ulterioară publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a Legii nr. 200/2023, câtă vreme autorul formulează critici de neconstituționalitate cu privire la art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, în interpretarea dată prin Decizia nr. 4 din 13 februarie 2020 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, instanța de contencios constituțional urmează să se pronunțe asupra constituționalității prevederilor art. 19 din Legea

nr. 682/2002 privind protecția martorilor, în forma anterioară modificării acestora prin Legea nr. 200/2023, formă a legii în vigoare la data pronunțării Deciziei nr. 4 din 13 februarie 2020 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală. Cu privire la o astfel de ipoteză, Curtea Constituțională s-a pronunțat prin Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, prin care a constatat că sintagma „*în vigoare*” din cuprinsul dispozițiilor art. 29 alin. (1) și ale art. 31 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, este constituțională în măsura în care se interpretează în sensul că sunt supuse controlului de constituționalitate și legile sau ordonanțele ori dispozițiile din legi sau din ordonanțe ale căror efecte juridice continuă să se producă și după ieșirea lor din vigoare.

13. Autorul excepției de neconstituționalitate susține că textul de lege criticat aduce atingere atât prevederilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (4) și (5) privind principiul separației și echilibrului puterilor în cadrul democrației constituționale, precum și principiul legalității, în art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi și în art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil, cât și dispozițiilor art. 6 privind dreptul la un proces echitabil, din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că, prin Decizia nr. 4 din 13 februarie 2020, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a decis că dispozițiile art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, nu reprezintă o cauză de micșorare a pedepsei în sensul art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală.

15. În motivarea soluției sale, instanța supremă a statuat că natura juridică a dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 682/2002, respectiv de cauză specială, cu caracter personal, de reducere a limitelor de pedeapsă are ca efect valorificarea acestora exclusiv în cadrul procesului de individualizare judiciară a pedepsei, desigur sub rezerva îndeplinirii tuturor condițiilor legale. În concret, dacă instanța constată că sunt întrunite condițiile legale pentru reținerea dispozițiilor legale evocate, va avea în vedere, la individualizarea sancțiunii, limitele de pedeapsă prevăzute de lege reduse la jumătate, urmând să dea eficiență acolo unde este cazul celorlalte criterii de individualizare.

16. În ceea ce privește instituția contestației la executare, instanța supremă a statuat că doar după parcurgerea procesului de individualizare judiciară a pedepsei și aplicarea acesteia printr-o hotărâre definitivă pot deveni incidente dispozițiile legale din materia contestației la executare prevăzute de art. 598 din Codul de procedură penală. S-a reținut, astfel, că situația premisă pentru incidența dispozițiilor art. 598 alin. (1) lit. d) teza finală din Codul de procedură penală este cea a existenței unei pedepse individual determinate, aplicată printr-o hotărâre penală definitivă intrată sub autoritatea de lucru judecat.

17. În considerarea acestui principiu, contestația la executare reglementată de dispozițiile art. 598 din Codul de procedură penală constituie un mijloc procesual cu caracter jurisdicțional prin intermediul căruia se soluționează anumite incidente limitativ prevăzute de lege, apărute în cursul punerii în executare a hotărârilor penale definitive sau în cursul executării pedepsei, fără însă a putea schimba sau modifica soluția care a dobândit autoritatea de lucru judecat (Decizia nr. 11 din 17 aprilie 2019, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 613 din 24 iulie 2019). În cazul concret al dispozițiilor art. 598 alin. (1) lit. d) teza finală din Codul de procedură penală, cauza de micșorare a pedepsei trebuie să se fi ivit după rămânerea

definitivă a hotărârii penale, dar înainte de începerea executării, în timpul executării sau chiar după executarea acesteia, fără însă să poată privi aspecte de fond sau care să pună în discuție autoritatea de lucru judecat. Or, individualizarea judiciară a pedepsei, inclusiv din perspectiva determinării limitelor prevăzute de lege pentru aceasta, constituie o chestiune intrinsecă fondului cauzei și dobândește autoritate de lucru judecat odată cu rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești.

18. În aceste condiții, instanța supremă a statuat că, spre deosebire de cauza legală specială prevăzută de art. 19 din Legea nr. 682/2002, care produce efecte asupra limitelor de pedeapsă prevăzute de lege și care poate fi valorificată exclusiv în procesul de individualizare judiciară a sancțiunii penale, dispozițiile art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală, în varianta „*orice altă cauză de micșorare a pedepsei*”, vizează apariția unei împrejurări ulterioare care pot produce efecte asupra pedepsei individual determinate aplicate persoanei condamnate prin hotărârea definitivă, fiind exclusă posibilitatea unei reindividualizări judiciare a aceleiași sancțiuni penale.

19. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a concluzionat că o încadrare a dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor în cazul de contestație la executare prevăzută de art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală și acordarea beneficiului cauzei de reducere a limitelor de pedeapsă ar constitui o derogare de la principiul autorității de lucru judecat și o afectare a principiului securității raporturilor juridice, situație care, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, ar fi permisă și posibilă numai prin intervenirea unui motiv „substanțial și imperios” (în acest sens, a fost invocată Decizia nr. 651 din 25 octombrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1083 din 20 decembrie 2018, paragraful 56).

20. În continuare, Curtea reține că, în jurisprudența sa referitoare la contestarea constituționalității normelor în interpretarea dată acestora prin decizii ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, Curtea Constituțională a dezvoltat o analiză în două trepte, prima vizând respectarea competenței sale prevăzute de Constituție, iar cea de-a doua referitoare la raportarea la dispozițiile Constituției a conținutului normativ astfel determinat al normei criticate. A admite o teză contrară contravine înseși rațiunii existenței Curții Constituționale, care și-ar nega rolul său constituțional acceptând ca un text legal să se aplice în limite ce ar putea intra în coliziune cu Legea fundamentală (în acest sens, a se vedea Decizia nr. 8 din 18 ianuarie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 186 din 17 martie 2011, Decizia nr. 854 din 23 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 672 din 21 septembrie 2011, Decizia nr. 206 din 29 aprilie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 350 din 13 iunie 2013, Decizia nr. 509 din 30 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1077 din 13 noiembrie 2020, paragraful 15, sau Decizia nr. 874 din 16 decembrie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 213 din 3 martie 2022, paragraful 21).

21. Ca premisă a analizei sale cu privire la constituționalitatea textelor criticate în interpretarea dată de instanța supremă, Curtea Constituțională trebuie să stabilească mai întâi dacă această interpretare se încadrează în limitele art. 126 alin. (3) din Constituție.

22. Cu privire la acest aspect, Curtea reține că dispozițiile art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, reprezintă, conform expunerii de motive la acest act normativ, un instrument eficient pentru combaterea infracțiunilor grave, prin determinarea persoanelor care dețin informații decisive cu privire la săvârșirea unor astfel de infracțiuni să furnizeze aceste informații organelor judiciare.

23. Curtea Constituțională a reținut, în jurisprudența sa, că instituția reglementată de norma legală are natura juridică a unei cauze legale speciale de reducere a pedepsei, cu caracter personal, a cărei aplicabilitate este condiționată de îndeplinirea cumulativă a unor cerințe referitoare la: calitatea persoanei care o invocă, conduita procesuală pe care trebuie să o adopte aceasta și stadiul cauzei în care se urmărește producerea efectelor atenuante de pedeapsă. Astfel, din perspectiva exigențelor relative la persoana beneficiarului, cauza de atenuare analizată poate fi invocată de către persoana care are, cumulativ, atât calitatea de martor, furnizor al unor informații și date cu caracter determinant în soluționarea cauzelor privind infracțiuni grave, în înțelesul dat acestei din urmă noțiuni de art. 2 lit. h) din lege, cât și calitatea de persoană care, la rândul său, a săvârșit o infracțiune. Categoria cerințelor ce țin de conduita beneficiarului efectelor cauzei legale de reducere a pedepsei subsumează, pe de o parte, formularea, de către martorul participant la o infracțiune, a unui denunț împotriva altor persoane care au săvârșit infracțiuni grave și, pe de altă parte, facilitarea, de către același martor denunțator, a identificării și tragerii la răspundere penală a persoanelor denunțate. Ambele cerințe au caracter cumulativ, simplul denunț formulat de persoana prevăzută la art. 2 lit. a) pct. 1 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, neurmat de o atitudine activă de facilitare a identificării persoanelor denunțate și tragerii lor la răspundere penală, fiind insuficient pentru valorificarea beneficiului consacrat de art. 19 din Legea nr. 682/2002. Totodată, recunoașterea efectelor cauzei de atenuare analizate reclamă intervenirea unei atitudini active a martorului, concretizată atât în denunțarea, cât și în facilitarea tragerii la răspundere penală a altor persoane, cel mai târziu până la data judecării definitive a cauzei având ca obiect infracțiunea comisă de martorul însuși. Legea stabilește, astfel, un reper temporal maximal, denunțul și colaborarea celui interesat putând interveni în orice alt moment anterior, fără a avea relevanță dacă el este plasat „înaintea urmăririi penale”, „în timpul urmăririi penale” sau „în timpul judecării” (Decizia nr. 383 din 18 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 918 din 8 octombrie 2020, paragrafele 14—17).

24. Prin urmare, Curtea reține că dispozițiile art. 19 din Legea nr. 682/2002 reglementează o cauză de reducere a pedepsei, în accepțiunea prevederilor art. 79 din Codul penal, care are ca fundament conduita adoptată de făptuitor și poate fi reținută în procesul de individualizare a pedepsei. Această concluzie se desprinde atât din dispozițiile art. 19 din Legea nr. 682/2002, care se referă la beneficiul reducerii la jumătate a limitelor pedepsei prevăzute de lege și condiționează beneficiul menționat de o evaluare a conduitei adoptate de făptuitor, specifică procesului de individualizare a pedepsei, cât și din jurisprudența instanței de control constituțional.

25. Mai mult, Curtea constată că natura juridică a dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 682/2002 a fost stabilită fără echivoc prin Decizia Curții Constituționale nr. 67 din 26 februarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 185 din 18 martie 2015, prin care s-a statuat că legiuitorul a prevăzut prin textul legal supus controlului de constituționalitate o cauză de reducere a limitelor de pedeapsă, a cărei rațiune este de a institui un instrument eficient pentru combaterea infracțiunilor grave prin determinarea persoanelor care dețin informații decisive în acest sens de a le furniza organelor judiciare (paragrafele 13 și 16). Aceeași natură juridică a fost reținută și în lucrările de doctrină în materie penală, arătându-se că instituția reglementată de art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor constituie o stare legală specială, subdiviziune a cauzelor de atenuare a pedepsei, cu efect direct asupra procesului de individualizare judiciară a pedepsei

(Florin Streteanu, Daniel Nițu, Drept penal, Partea generală, vol. II, Editura Universul Juridic, 2018, București, pag. 384).

26. Totodată, instanța de control constituțional a statuat că, în cazul în care aplicarea beneficiului prevăzut de dispozițiile art. 19 din Legea nr. 682/2002 ar fi posibilă și pentru persoanele aflate în executarea unei pedepse, s-ar ajunge, în realitate, la o rejudecare a cauzei pentru motive ulterioare pronunțării hotărârii judecătorești definitive, aducându-se atingere autorității de lucru judecat. Cu alte cuvinte, s-ar ajunge la situația în care, prin contestația la executare, ar fi puse în discuție aspecte care țin de fondul cauzei, precum modalitatea de individualizare a pedepselor și tratamentul sancționator ce au fost aplicate în mod definitiv prin hotărârea pronunțată (Decizia nr. 663 din 24 octombrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 298 din 3 aprilie 2018, paragrafele 21 și 23). În context, a fost invocată jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului potrivit căreia unul dintre elementele fundamentale ale supremației dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care prevede, printre altele, ca soluția dată în mod definitiv oricărui litigiu de către instanțe să nu mai poată fi supusă rejudecării (Hotărârea din 28 octombrie 1999, pronunțată în Cauza *Brumărescu împotriva României*, paragraful 61). Conform acestui principiu, niciuna dintre părți nu este abilitată să solicite reexaminarea unei hotărâri definitive și executorii cu unicul scop de a obține o reanalizare a cauzei și o nouă hotărâre în privința sa. Instanțele superioare nu trebuie să își folosească dreptul de reformare decât pentru a corecta erorile de fapt sau de drept și erorile judiciare, și nu pentru a proceda la o nouă analiză (Hotărârea din 7 iulie 2009, pronunțată în Cauza *Stanca Popescu împotriva României*, paragraful 99, și Hotărârea din 24 iulie 2003, pronunțată în Cauza *Ryabikh împotriva Rusiei*, paragraful 52).

27. În aceste condiții, Curtea constată că Înalta Curte de Casație și Justiție a determinat sfera de aplicare a noimei printr-o interpretare a dispozițiilor criticate care ține seama, pe de o parte, de voința legiuitorului, iar, pe de altă parte, de jurisprudența instanței de control constituțional în materie, cu respectarea competenței de legiferare a Parlamentului, prevăzută de art. 1 alin. (4), art. 61 alin. (1) și art. 126 alin. (2) din Constituție, și a competenței de interpretare a Înaltei Curți de Casație și Justiție, prevăzută la art. 126 alin. (3) din Constituție. Considerentele Deciziei nr. 4 din 13 februarie 2020 relevă natura juridică de cauză de reducere a pedepsei a instituției reglementate în art. 19 din Legea nr. 682/2002, fixează aplicarea acesteia la sfera procesului de individualizare a pedepsei și subliniază dependența aplicării dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 682/2002 de existența unui proces penal, care are ca obiect fapta sau faptele comise de beneficiarul cauzei de reducere a pedepsei. Reglementând o cauză de reducere a pedepsei, a cărei incidență se evaluează exclusiv în procesul de individualizare a pedepsei și intră în puterea lucrului judecat, dispozițiile art. 19 din Legea nr. 682/2002 nu pot fi aplicate pe calea contestației la executare întemeiate pe prevederile art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală, întrucât contestația la executare, indiferent de temeiul invocat, nu permite instanței de executare (sau instanței în a cărei circumscripție se află locul de deținere) să realizeze o nouă individualizare a pedepsei (o reindividualizare a pedepsei).

28. În continuare, Curtea va analiza dacă dispozițiile art. 19 din Legea nr. 682/2002, în configurația normativă determinată prin Decizia nr. 4 din 13 februarie 2020, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, respectă exigențele normelor constituționale privind egalitatea în drepturi a cetățenilor și dreptul la un proces echitabil.

29. Cu titlu preliminar, Curtea reamintește că motivarea autorului, supusă examinării, se referă la situația unui denunț

formulat în termen, în cursul urmăririi penale sau al judecării, dar valorificat după condamnarea definitivă a denunțătorului, respectiv la posibilitatea invocării acestuia pe calea unei contestații la executare, formulate în baza art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală. Cu privire la acest aspect, Curtea a admis că interpretarea instanței supreme, în sensul că dispozițiile art. 19 din Legea nr. 682/2002 nu reprezintă o cauză de micșorare a pedepsei în sensul art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală, este în acord cu voința legiuitorului și respectă dispozițiile art. 126 alin. (3) din Legea fundamentală privind competența constituțională a Înaltei Curți de Casație și Justiție de a asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii de către celelalte instanțe judecătorești.

30. În concret, potrivit susținerilor autorului, interpretarea instanței supreme este de natură a da naștere unor ipoteze în care persoane aflate în situații identice, datorită unui aspect independent de conduita lor, vor ajunge să beneficieze de un tratament juridic diferit, ce va avea efect asupra pedepsei ce urmează a fi aplicată. Or, acest tratament diferențiat nu își găsește nicio justificare rezonabilă, având în vedere că întrunirea celei de-a doua condiții impuse de prevederile art. 19 din Legea nr. 682/2002, ce vizează tragerea la răspundere penală a persoanei indicate în denunț, ține de un element aleatoriu și exterior voinței denunțătorului, iar aplicarea unui astfel de tratament duce la încălcarea principiului egalității în fața legii, consacrat de dispozițiile art. 16 alin. (1) din Constituție.

31. Din această perspectivă, Curtea reamintește că, pentru aplicarea beneficiului dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 682/2002, trebuie îndeplinite, cumulativ, cerințele referitoare la calitatea persoanei care o invocă, conduita procesuală pe care trebuie să o adopte aceasta și stadiul cauzei în care se urmărește producerea efectelor atenuante de pedeapsă. Categoria cerințelor ce țin de conduita beneficiarului efectelor cauzei legale de reducere a pedepsei subsumează, pe de o parte, formularea unui denunț împotriva altor persoane și, pe de altă parte, facilitarea identificării și tragerii la răspundere penală a persoanelor denunțate. Cerințele au caracter cumulativ, simplul denunț formulat de persoana prevăzută la art. 2 lit. a) pct. 1 din Legea nr. 682/2002, neurmat de o atitudine activă de facilitare a identificării persoanelor denunțate și tragerii lor la răspundere penală, fiind insuficient pentru valorificarea beneficiului consacrat de art. 19 din aceeași lege.

32. Cu privire la acest aspect, instanța de control constituțional a reținut, în jurisprudența sa, că determinantă și suficientă pentru acordarea beneficiului reducerii limitelor pedepsei este acțiunea martorului de a denunța și facilita tragerea la răspundere penală a altor persoane care au săvârșit infracțiuni grave, indiferent de natura și gravitatea faptei penale comise de el însuși (Decizia nr. 67 din 26 februarie 2015, paragraful 16), precum și că ideea de bază a reglementării instituției denunțătorului este aceea că persoana fizică/juridică ce realizează denunțul are cunoștință de săvârșirea unor fapte care pot constitui infracțiuni. Mai mult, Curtea a observat că, în totalitatea cazurilor, denunțul este realizat cu scopul de a acuza o persoană de săvârșirea unei infracțiuni. Astfel, Curtea a apreciat că denunțul poate constitui o „mărturie în acuzare”, cu consecința dobândirii de către denunțător a calității de martor (Decizia nr. 852 din 26 noiembrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 213 din 3 martie 2021, paragraful 18, sau Decizia nr. 118 din 2 martie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 535 din 24 mai 2021).

33. Totodată, Curtea reține că art. 19 din Legea nr. 682/2002 nu impune drept condiție a aplicării cauzei legale speciale de reducere a pedepsei constatarea îndeplinirii condițiilor colaborării, în special a facilitării tragerii la răspundere penală printr-o hotărâre definitivă de condamnare dispusă de instanța de judecată în cauza în care martorul colaborator a dat declarații

în această calitate. Cu alte cuvinte, legiuitorul nu stabilește o obligație de rezultat, în sensul celor menționate anterior, în sarcina denunțătorului, întrucât, în caz contrar, o astfel de interpretare ar impune reglementarea unei căi extraordinare de atac prin care, în cazul în care procedura penală în care martorul a dat declarații se prelungește peste momentul finalizării procedurii în propria sa cauză, martorul colaborator să poată invoca aplicarea cauzei legale speciale de reducere a pedepsei. Or, o astfel de cale extraordinară de atac nu este reglementată în legislația noastră, iar contestația la executare nu reprezintă o cale extraordinară de atac care, în urma admiterii, să conducă la desființarea autorității de lucru judecat și să readucă în dezbatere fondul cauzei definitiv judecate. Contestația la executare impune păstrarea autorității de lucru judecat și permite, cel mult, în baza art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală, intervenția unor cauze legale de stingere sau de micșorare a pedepsei.

34. De aceea, examinând dispozițiile art. 19 din Legea nr. 682/2002 în configurația normativă determinată prin Decizia nr. 4 din 13 februarie 2020, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, Curtea nu poate reține încălcarea dispozițiilor art. 16 din Constituție, întrucât discriminarea poate fi constatată doar în situația reglementării unor soluții juridice diferite pentru persoane aflate în situații similare, aspect ce nu poate fi reținut în prezenta cauză. În acest sens, Curtea Constituțională a statuat, în repetate rânduri, că principiul egalității în drepturi presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite, dar că acesta nu interzice reguli specifice, în cazul unei diferențe de situații (a se vedea Decizia nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994, și Decizia nr. 107 din 1 noiembrie 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 85 din 26 aprilie 1996).

35. De altfel, Curtea reține că determinarea sferei de incidență a normei analizate — din perspectiva evaluării condiției referitoare la conduita beneficiarului efectelor cauzei legale de reducere a pedepsei sub aspectul facilitării, de către martorul denunțător, a identificării și tragerii la răspundere penală a persoanelor denunțate — implică stabilirea sensului normei cu ajutorul interpretării. Sintagma „*facilitează identificarea și tragerea la răspundere penală a altor persoane*”, din cuprinsul normei criticate, are sensul de înlesnește, favorizează, ușurează demersul organului judiciar. Norma

criticată nu indică expres care este faza procesuală necesară pentru a valida conduita beneficiarului denunțului și pentru a genera incidența cauzei de reducere a pedepsei. Or, din această perspectivă, Curtea constată că, potrivit art. 126 alin. (3) din Constituție, revine instanței supreme sarcina de a stabili condițiile de aplicabilitate a normei. Curtea observă, de altfel, că, ulterior pronunțării Deciziei nr. 4 din 13 februarie 2020, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a pronunțat Decizia nr. 79 din 18 noiembrie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 96 din 31 ianuarie 2022, prin care a decis că „Aplicarea beneficiului dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 682/2002 față de inculpatul care are calitatea de denunțător într-o cauză penală este condiționată de continuarea urmăririi penale *in personam* în cauza în care acesta are calitatea de martor denunțător, condiție necesară, dar nu suficientă, instanța urmând a evalua întrunirea cumulativă a condițiilor de aplicare a textului”.

36. Totodată, pornind de la premisa că art. 19 din Legea nr. 682/2002 nu impune aplicarea unui beneficiu pedepsei concret aplicate, ci acest beneficiu se aplică limitelor legale ale pedepsei, urmând ca în aceste limite reduse instanța de judecată să stabilească pedeapsa concretă, astfel că acest beneficiu poate fi valorificat exclusiv în procesul de individualizare judiciară a sancțiunii penale în dinamica derulării procesului penal pendinte, Curtea constată că nu se aduce atingere nici dispozițiilor constituționale privind dreptul la un proces echitabil, invocat de autorul excepției. Având în vedere natura juridică a contestației la executare, cauza legală specială de reducere a pedepsei, cu caracter personal, reglementată de art. 19 din Legea nr. 682/2002 nu reprezintă o cauză de micșorare a pedepsei în sensul cazului de contestație la executare prevăzut de art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală, fapt care nu conduce la încălcarea dreptului la un proces echitabil al denunțătorului. De altfel Curtea reține că sintagma „*orice altă cauză de stingere ori de micșorare a pedepsei*” din cuprinsul dispozițiilor art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală are în vedere o dispoziție legală care operează direct asupra pedepsei concret aplicate prin hotărârea definitivă, iar nu asupra limitelor de pedeapsă prevăzute de lege pentru infracțiunea ce a format obiectul unei judecăți definitive. Aceste cauze de stingere sau micșorare a pedepsei sunt conferite de lege cu titlu general și intervin după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare.

37. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Andrei Manga în Dosarul nr. 1.180/95/2023 al Tribunalului Gorj — Secția penală și constată că dispozițiile art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, în interpretarea dată prin Decizia nr. 4 din 13 februarie 2020 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Gorj — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 18 iunie 2024.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Mihaela Ionescu

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 62**din 28 octombrie 2024**

Dosar nr. 1.695/1/2024

Mariana Constantinescu — vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului

Carmen Elena Popoiag — președintele Secției I civile

Marian Budă — președintele delegat al Secției a II-a civile

Elena Diana Tămagă — președintele Secției de contencios administrativ și fiscal

Simona Lala Cristescu — judecător la Secția I civilă

Cristina Truțescu — judecător la Secția I civilă

Denisa Livia Băldean — judecător la Secția I civilă

Mihai Andrei Negoescu-Gândac — judecător la Secția I civilă

Daniel Marian Drăghici — judecător la Secția I civilă

Iulia Manuela Cîrnu — judecător la Secția a II-a civilă

Roxana Popa — judecător la Secția a II-a civilă

Ruxandra Monica Duță — judecător la Secția a II-a civilă

Rodica Zaharia — judecător la Secția a II-a civilă

George Bogdan Florescu — judecător la Secția a II-a civilă

Liliana Vișan — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Adriana Florina Secrețeanu — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Cristinel Grosu — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Mădălina Elena Vladu-Crevon — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Ramona Maria Gliga — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

conexate formulate de Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale în dosarele nr. 13.194/3/2024 și nr. 6.498/3/2024.

5. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, ce a fost comunicat părților, conform dispozițiilor art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă; părțile nu au depus puncte de vedere asupra chestiunii de drept.

6. De asemenea, referă asupra faptului că au fost transmise de către instanțele naționale hotărâri judecătorești și opinii teoretice exprimate de judecători în materia ce face obiectul sesizării, iar Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că nu se verifică, în prezent, practică judiciară în vederea promovării unui recurs în interesul legii cu privire la această problemă de drept.

7. În urma deliberărilor, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării privind pronunțarea unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

8. Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale a dispus, prin Încheierea din 25 iulie 2024 în Dosarul nr. 13.194/3/2024, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul dispozițiilor art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 privind unele măsuri pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații de asigurări sociale (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024*), în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 7 alin. (1) lit. e) din capitolul II din anexa nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare (Legea-cadru nr. 153/2017), coroborat cu pct. 1 lit. c) din anexa nr. 5 la Regulamentul-cadru privind stabilirea locurilor de muncă, a categoriilor de personal, a mărimii concrete a sporului pentru condiții de muncă prevăzut în anexa nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a condițiilor de acordare a acestuia, pentru familia ocupațională de funcții bugetare „Sănătate și asistență socială”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 153/2018, cu modificările și completările ulterioare (Regulamentul-cadru aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 153/2018), sporul acordat pentru personalul care își desfășoară activitatea cu surse de radiații sau generatoare de radiații în condiții periculoase se poate cumula cu sporul pentru condiții deosebit de periculoase prevăzut de art. 7 alin. (1) lit. b) din capitolul II din anexa nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017 și pct. B din anexa nr. 2 la Regulamentul-cadru aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 153/2018, pentru situațiile excepționale în care salariatul, al cărui loc de muncă este în laboratorul de radiologie, prestează ocazional activități de investigație radiologică în afara

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, investit cu soluționarea Dosarului nr. 1.695/1/2024, a fost constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 35 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Mariana Constantinescu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă doamna magistrat-asistent Elena Adriana Stamatescu, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 36 din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a luat în examinare sesizările

laboratorului de radiologie al spitalului, în alte secții ale spitalului, iar în caz afirmativ care este modalitatea de determinare/de calcul a/al sporului prevăzut de art. 7 alin. (1) lit. b) din capitolul II din anexa nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017 coroborat cu articolul unic pct. B din anexa nr. 2 la Regulamentul-cadru aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 153/2018.

9. Sesizarea a fost înregistrată pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție la data de 2 august 2024 cu nr. 1.695/1/2024, termenul de judecată fiind stabilit la 28 octombrie 2024.

10. La data de 30 septembrie 2024, la acest dosar a fost conexat Dosarul nr. 2.068/1/2024, având ca obiect sesizarea formulată de aceeași instanță de trimitere, în Dosarul nr. 6.498/3/2024, cu privire la următoarea problemă de drept:

Dacă sporurile pentru condiții deosebit de periculoase prevăzute de art. 7 alin. (1) lit. b) din capitolul II din anexa nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017 și articolul unic lit. A, B și C din anexa nr. 2 la Regulamentul-cadru aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 153/2018 se pot acorda și personalului (brancardieri) care, deși este încadrat și normat conform fișei postului în cadrul unei secții a spitalului (unde nu se plătesc aceste sporuri), realizează în fapt, conform sarcinilor impuse de conducerea spitalului, activități specifice celorlalte secții ale spitalului care, potrivit legii, atrag plata sporurilor respective.

II. Norma de drept intern ce formează obiectul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la pronunțarea unei hotărâri prealabile

11. *Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare*

Anexa nr. II — „Familia ocupațională de funcții bugetare «Sănătate și asistență socială»”

Capitolul II — „Reglementări specifice personalului din sănătate, din unitățile de asistență medico-socială și din unitățile de asistență socială/servicii sociale”

Art. 7. — „(1) În raport cu condițiile în care se desfășoară activitatea, pot fi acordate, pentru personalul de specialitate medico-sanitar și auxiliar sanitar din unitățile sanitare și unitățile medico-sociale, cu respectarea prevederilor legale, următoarele categorii de sporuri: (...)

b) pentru condiții deosebit de periculoase: leprozerii, anatomie patologică, TBC, SIDA, dializă, recuperare neuromotorie, neuropsihomotorie, neuromusculară și neurologică, psihiatrie, medicină legală, asistență medicală de urgență și transport sanitar, acordată prin serviciile de ambulanță și structurile de primire a urgențelor (UPU — SMURD, UPU, CPU), secții și compartimente de ATI, de terapie intensivă și de terapie acută, unități de supraveghere și tratament avansat al pacienților cardiaci critici (USTACC), secții și compartimente de îngrijiri paliative, secții și compartimente de oncologie medicală, oncologie pediatrică, radioterapie, hematologie oncologică, neurologie, neurochirurgie, transplant de organe, secții/compartimente pentru arși, laboratoare de radioterapie, centru pentru arși, serviciul/compartimentul de prevenire a infecțiilor asociate asistenței medicale, Institutul Național de Hematologie Transfuzională «Prof. Dr. C.T. Nicolau» București, centrele de transfuzie sanguină regionale/județene și al municipiului București, personalul încadrat în blocul operator, în punctele de transfuzii din spital, în laboratoarele de cardiologie și radiologie intervențională, în laboratoarele de endoscopie intervențională, unități de accidente vasculare cerebrale acute (UAVCA)/unitate de urgențe neurovasculare, genetică medicală, precum și medicii de specialitate chirurgicală, epidemii deosebit de grave și altele asemenea, stabilite de Ministerul Sănătății, cuantumul sporului este de până la 85% din salariul de bază. Nivelul sporului se stabilește de conducerea fiecărei unități sanitare cu personalitate juridică, de comun acord cu sindicatele reprezentative semnatare ale

contractului colectiv de muncă la nivel de sistem sanitar și cu încadrarea în cheltuielile de personal aprobate în bugetul de venituri și cheltuieli; (...)

e) pentru personalul care își desfășoară activitatea cu surse de radiații sau generatoare de radiații, un spor pentru condiții periculoase de până la 30% din salariul de bază, diferențiat pe categorii de risc radiologic astfel: 10% la categoria I, 15% la categoria a II-a, 20% la categoria a III-a și 30% la categoria a IV-a; (...)

(4) Sporurile prevăzute la alin. (1) lit. a)—f) și h) nu pot fi acordate cumulativ aceleiași persoane. (...)

12. *Regulamentul-cadru privind stabilirea locurilor de muncă, a categoriilor de personal, a mărimii concrete a sporului pentru condiții de muncă prevăzut în anexa nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a condițiilor de acordare a acestuia, pentru familia ocupațională de funcții bugetare „Sănătate și asistență socială”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 153/2018, cu modificările și completările ulterioare*

Anexa nr. 2 — „Mărimea sporului pentru condiții deosebit de periculoase acordat în baza prevederilor art. 7 alin. (1) lit. b) de la cap. II din anexa nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017, cu modificările și completările ulterioare”

Articol unic. — „Personalul care își desfășoară activitatea în condiții deosebit de periculoase beneficiază de sporul prevăzut la art. 7 alin. (1) lit. b) de la cap. II din anexa nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017, cu modificările și completările ulterioare, după cum urmează:

A. Spor de la 55% până la 85% din salariul de bază: (...)

B. Spor de la 50% până la 75% din salariul de bază: (...)

C. Spor de la 35% până la 50% din salariul de bază: (...)

Anexa nr. 5 — „Mărimea sporului pentru condiții periculoase acordat personalului care își desfășoară activitatea cu surse de radiații sau generatoare de radiații, acordat în baza prevederilor art. 7 alin. (1) lit. e) de la cap. II din anexa nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017, cu modificările și completările ulterioare”

Articol unic. — „Personalul care își desfășoară activitatea cu surse de radiații sau generatoare de radiații în condiții periculoase beneficiază de sporul prevăzut la art. 7 alin. (1) lit. e) de la cap. II din anexa nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017, cu modificările și completările ulterioare, după cum urmează: Spor de până la 30% din salariul de bază:

1. personalul de specialitate medico-sanitar și auxiliar sanitar care își desfășoară activitatea cu surse de radiații ionizante sau generator de radiații, diferențiate pe categorii de risc, astfel: (...)

c) 20% la categoria a III-a; (...)

III. Expunerea succintă a procesului

A. Dosarul nr. 13.194/3/2024

13. *Prin cererea de chemare în judecată* reclamanta X a solicitat, în contradictoriu cu pârâtul Spitalul Clinic C, ca prin hotărârea ce se va pronunța să se dispună obligarea acestuia la plata retroactivă a unui spor în cuantum de 50—75% din salariul de bază, conform Legii-cadru nr. 153/2017, pentru toată perioada în care reclamanta a desfășurat activitate la unitatea medicală indicată.

14. În motivarea cererii reclamanta a învederat că a prestat activitatea specifică de radiologie și în afara laboratorului de radiologie din cadrul spitalului, pentru situațiile în care pacienții nu erau transferabili, așa încât apreciază că i se aplică dispozițiile art. 7 alin. (1) lit. b) din capitolul II din anexa nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017.

15. *Pârâtul a formulat întâmpinare*, prin care a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată ca neîntemeiată, motivat de faptul că reclamantei i s-a plătit sporul prevăzut de art. 7 alin. (1) lit. e) din capitolul II din anexa nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017 coroborat cu pct. 1 lit. c) din anexa nr. 5 la Regulamentul-cadru aprobat prin Hotărârea Guvernului

nr. 153/2018 și că reclamanta nu era îndreptățită la plata sporului de 50% până la 75%, cum solicită prin cererea de chemare în judecată.

16. În ședința publică din 25 iulie 2024, instanța de trimitere, constatând incidența dispozițiilor art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prin care să dea o rezolvare de principiu asupra chestiunii de drept ce face obiectul cauzei și a suspendat judecata.

B. Dosarul nr. 6.498/3/2024

17. Prin cererea de chemare în judecată, reclamantii A, B, C și D, în contradictoriu cu pârâtul Spitalul Clinic Y, au solicitat instanței:

— *în principal*, obligarea pârâtului să plătească fiecărui reclamant diferențele dintre drepturile salariale stabilite conform art. 7 alin. (1) lit. b) din capitolul II din anexa nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017 coroborat cu prevederile articolului unic lit. A din anexa nr. 2 la Regulamentul-cadru aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 153/2018 și cele efectiv plătite, începând cu perioada de 3 ani anterior introducerii acțiunii, sume actualizate cu indicii de inflație la data plății respective;

— *în subsidiar*, obligarea pârâtului să plătească fiecărui reclamant diferențele dintre drepturile salariale stabilite conform art. 7 alin. (1) lit. b) din capitolul II din anexa nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017 coroborat cu prevederile articolului unic lit. B din anexa nr. 2 la Regulamentul-cadru aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 153/2018 și cele efectiv plătite, începând cu perioada de 3 ani anterior introducerii acțiunii, sume actualizate cu indicii de inflație la data plății respective;

— *în terțiar*, obligarea pârâtului să plătească fiecărui reclamant diferențele dintre drepturile salariale stabilite conform art. 7 alin. (1) lit. b) din capitolul II din anexa nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017 coroborat cu prevederile articolului unic lit. C din anexa nr. 2 la Regulamentul-cadru aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 153/2018 și cele efectiv plătite, începând cu perioada de 3 ani anterior introducerii acțiunii, sume actualizate cu indicii de inflație la data plății.

18. În motivarea acțiunii au arătat că au calitatea de salariați ai pârâtului în funcția de brancardier în cadrul camerei de gardă, că, deși în mod formal reclamantii (împreună cu toți ceilalți brancardieri de la nivelul spitalului) sunt încadrați conform fișei postului în secția „Camera de gardă”, în fapt atribuțiile acestora și sarcinile de serviciu impuse de conducerea spitalului și în cadrul tuturor celorlalte secții presupun activități specifice care, conform legii, atrag plata unor sporuri salariale suplimentare, pe care angajatorul refuză să le plătească.

19. Pârâtul a depus întâmpinare prin care a invocat o serie de excepții, iar pe fond a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată, ca neîntemeiată, arătând că reclamantii beneficiază de un spor pentru condiții deosebite de muncă în cuantum de 15%, conform contractului individual de muncă semnat de fiecare dintre reclamantii.

20. În ședința publică din 20 septembrie 2024, instanța de trimitere, constatând incidența dispozițiilor art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prin care să dea o rezolvare de principiu asupra chestiunii de drept ce face obiectul cauzei și a suspendat judecata.

IV. Motivele de admisibilitate reținute de titularul sesizării

A. Dosarul nr. 13.194/3/2024

21. Instanța de trimitere a constatat incidența art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

22. Cu privire la domeniul de aplicare al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, instanța a reținut că reclamanta face parte din personalul plătit din fonduri publice, iar

cauza vizează modul de stabilire și plata unor drepturi de natură salarială prevăzute de art. 7 alin. (1) lit. b) din capitolul II din anexa nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017.

23. În aceste condiții sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024. Totodată, această ordonanță de urgență se aplică în procesele privind stabilirea și/sau plata drepturilor salariale sau de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, inclusiv cele privind obligarea la emiterea actelor administrative sau privind anularea actelor administrative emise pentru acest personal sau/și cele privind raporturile de muncă și de serviciu ale acestui personal, indiferent de natura și obiectul proceselor prevăzute la alin. (1) și (2), de calitatea părților ori de instanța competentă să le soluționeze.

24. Instanța de trimitere a reținut că de lămurirea chestiunii de drept depinde soluționarea pe fond a cauzei. Astfel, chestiunea litigioasă dedusă judecătii este aceea a aplicării cumulului de sporuri, respectiv a sporului prevăzut de art. 7 alin. (1) lit. e) din capitolul II din anexa nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017 coroborat cu pct. 1 lit. c) din anexa nr. 5 la Regulamentul-cadru aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 153/2018 și a sporului prevăzut de art. 7 alin. (1) lit. b) din capitolul II din anexa nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017 și anexa nr. 2 la Regulamentul-cadru aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 153/2018, în situația în care reclamanta are locul de muncă la laboratorul de radiologie al spitalului, i s-a plătit sporul pentru personalul care își desfășoară activitatea cu surse de radiații sau generatoare de radiații în condiții periculoase, prevăzut de art. 7 alin. (1) lit. e) din capitolul II din anexa nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017 coroborat cu pct. 1 lit. c) din anexa nr. 5 la Regulamentul-cadru aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 153/2018, dar prestează în fapt, ocazional, excepțional, activități specifice laboratorului de radiologie și în afara acestui spațiu special destinat activităților de radiologie, atunci când situația medicală a unor pacienți nu permite deplasarea acestora în cadrul laboratorului de radiologie.

25. Din cercetarea efectuată de tribunal a rezultat că Înalta Curte de Casație și Justiție nu s-a pronunțat într-un recurs în interesul legii sau printr-o hotărâre în dezlegarea unei chestiuni de drept cu privire la problemele de drept expuse.

B. Dosarul nr. 6.498/3/2024

26. Instanța de trimitere a constatat incidența art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, față de calitatea reclamantilor de personal contractual și de funcțiile deținute și față de obiectul litigiului — drepturi salariale.

27. Asupra acestei chestiuni de drept Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii.

28. Instanța de trimitere a constatat că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate a sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție, în raport cu dispozițiile art. 1 alin. (1) și ale art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

29. Ulterior, în cadrul unei adrese transmise la dosar la 12 august 2024, instanța de trimitere a prezentat anumite elemente completatoare ale încheierii de sesizare, inclusiv în ceea ce privește condițiile de admisibilitate a sesizării, reținând că, față de scopul declarat al legiuitorului, precum și de modalitatea de reglementare, dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024 derogă de la prevederile art. 519 din Codul de procedură civilă. De asemenea, a menționat că în cauză sunt îndeplinite, în mod cumulativ, condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, având în vedere că litigiul vizează stabilirea și/sau plata drepturilor la pensie, conform art. 1 alin. (2) din acest act normativ, că de lămurirea chestiunii de drept depinde soluționarea pe fond a cauzei, precum și că Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat asupra chestiunii de drept și aceasta nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

V. Punctele de vedere ale părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

30. Părțile nu și-au exprimat punctul de vedere asupra problemei de drept în discuție.

VI. Punctul de vedere al completului de judecată care a formulat sesizarea cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

31. Completele de judecată investite cu soluționarea cauzelor în dosarele nr. 13.194/3/2024 și nr. 6.498/3/2024 nu și-au exprimat punctul de vedere asupra problemei de drept, pentru a nu se antepununa.

VII. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

32. La solicitarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, instanțele naționale au comunicat un număr relativ mic de hotărâri judecătorești, precum și opinii teoretice exprimate de magistrați.

33. Astfel, *într-o opinie* s-a apreciat că sporul acordat personalului care își desfășoară activitatea cu surse de radiații sau generatoare de radiații în condiții periculoase poate fi cumulat cu sporul pentru condiții deosebit de periculoase prevăzut de art. 7 alin. (1) lit. b) din capitolul II din anexa nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017 (Tribunalul Hunedoara).

34. S-a arătat și că acest spor se va aplica la salariul de bază, proporțional cu munca prestată în afara laboratorului, respectiv în secțiile care îndreptăcesc salariatul la un asemenea beneficiu. De asemenea, s-a apreciat că fiecare spor se calculează prin raportare la salariul de bază și se adaugă ulterior, neputând să se impute unul asupra celuilalt ca modalitate de calcul (Tribunalul Alba).

35. *Într-o altă opinie* s-a apreciat că nu se poate realiza cumulul de sporuri în discuție, deoarece sporul pentru condiții deosebit de periculoase presupune ca premisă de fapt ca desfășurarea atribuțiilor de serviciu să se realizeze în una din specializările sau serviciile prevăzute limitativ de art. 7 alin. (1) lit. b) din capitolul II din anexa nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017. În această enumerare nu se regăsește situația activităților cu surse de radiații sau generatoare de radiații.

36. Faptul că activitatea prestată de salariat cu dispozitive emițătoare de radiații în alte condiții decât controlat în cadrul laboratorului de radiologie este o activitate potențial periculoasă pentru acesta nu este suficient pentru aplicarea dispozițiilor art. 7 alin. (1) lit. b) din capitolul II din anexa nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017 într-o interpretare care să aibă în vedere scopul reglementării, atât timp cât există o dispoziție specială care reglementează în materia activităților cu surse de radiații, legiuitorul înțelegând să dea o reglementare diferită unor ipoteze de fapt diferite (Secția a II-a contencios administrativ și fiscal a Tribunalului București, Tribunalul Ialomița, Tribunalul Teleorman și Tribunalul Ilfov, Curtea de Apel Ploiești — Secția I civilă — deciziile civile nr. 754 din 15 iunie 2020, nr. 26 din 11 ianuarie 2021 și nr. 1.089 din 11 mai 2021).

37. Într-o altă situație s-a reținut că reclamantii ar fi trebuit să beneficieze de sporul pentru condiții periculoase acordat personalului care își desfășoară activitatea cu surse de radiații sau generatoare de radiații, cumulul rezolvându-se prin acordarea unui singur spor, respectiv cel mai mare, acest quantum mai mare fiind apt a îndeplini scopul pentru care a fost reglementat, raportat la natura lui juridică (Decizia nr. 620 din 27 iunie 2024, pronunțată de Curtea de Apel Iași — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale).

38. Celelalte curți de apel nu au identificat practică judiciară și nici nu au înaintat opinii teoretice asupra problemei de drept.

39. *Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție* a comunicat că la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil nu se verifică, în prezent, practică judiciară în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii în problema de drept ce formează obiectul sesizării.

VIII. Jurisprudența Curții Constituționale

40. Prin *Decizia nr. 63 din 28 februarie 2023*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 658 din 18 iulie 2023, instanța de contencios constituțional a respins excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 alin. (1) lit. e) din capitolul II din anexa nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017, reținând următoarele:

„32. (...) *în ceea ce privește dispozițiile art. 7 alin. (1) din capitolul II al anexei nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017, Curtea reține că acestea reglementează sporurile ce pot fi acordate personalului de specialitate medico-sanitar și auxiliar sanitar din unitățile sanitare și unitățile medico-sociale în funcție de condițiile în care se desfășoară activitatea acestora. Dispozițiile alin. (3) din același articol de lege prevăd că locurile de muncă, categoriile de personal, mărimea concretă a sporului, precum și condițiile de acordare a acestora se stabilesc de către ordonatorul de credite, cu consultarea sindicatelor sau, după caz, a reprezentanților salariaților, în limita prevederilor din regulamentul elaborat potrivit prezentei legi, având la bază buletinele de determinare sau, după caz, expertizare, emise de către autoritățile abilitate în acest sens.*

33. *Curtea constată că aceste dispoziții păstrează concepția legislativă care se regăsește și în prevederile art. 23—25 din Legea-cadru nr. 153/2017 cu privire la libertatea pe care legiuitorul o dă autorităților administrative de a stabili, în funcție de situațiile concrete pe care le prezintă activitatea în domeniu, locurile de muncă, categoriile de personal, mărimea concretă a sporului, precum și condițiile de acordare a acestuia. Astfel, considerentele reținute mai sus cu privire la dispozițiile art. 23 și ale art. 25 din Legea-cadru nr. 153/2017 sunt aplicabile și în privința dispozițiilor art. 7 alin. (1) și (3) din capitolul II al anexei nr. 2 la Legea-cadru nr. 153/2017.*

34. *Cât privește pretinsa contrariedade dintre dispozițiile art. 7 alin. (3) din capitolul II al anexei nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017 și cele ale art. 25 alin. (2) din aceeași lege, Curtea constată că reglementările amintite se referă la aspecte diferite. Astfel, așa cum s-a reținut mai sus, dispozițiile art. 25 alin. (2) din Legea-cadru nr. 153/2017 se referă la limitarea sumei sporurilor acordate cumulativ pe total buget pentru fiecare ordonator principal de credite, în timp ce dispozițiile art. 7 alin. (3) din capitolul II al anexei nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017 se referă la stabilirea în mod concret a sporului pentru condiții de muncă de către ordonatorul de credite, cu respectarea prevederilor regulamentului menționat la art. 23 din Legea-cadru nr. 153/2017. Cele două dispoziții nu sunt contradictorii, ci se completează pentru a se stabili limitele în care ordonatorul de credite poate acorda sporurile prevăzute de lege.”*

IX. Raportul asupra chestiunii de drept

41. Prin raportul întocmit, judecătorii-raportori au constatat că nu sunt îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate a sesizărilor privind pronunțarea unei hotărâri prealabile prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, nefiind întrunită cerința dificultății chestiunii de drept ce face obiectul acestora.

X. Înalta Curte de Casație și Justiție

Examinând sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, raportul întocmit de judecătorii-raportori și chestiunea de drept ce se solicită a fi dezlegată, constată următoarele:

42. Prealabil examinării condițiilor de admisibilitate a sesizărilor cu care a fost investită instanța supremă, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept apreciază că se impune o reformulare a obiectului acestora.

43. Se observă sub acest aspect că ambele instanțe de sesizare evidențiază problema posibilității acordării cumulate a unor sporuri distincte reglementate de Legea-cadru nr. 153/2017 pentru familia ocupațională de funcții bugetare „Sănătate și asistență socială”, prin raportare la prevederile Regulamentului-cadru aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 153/2018. Concret, instanțele de sesizare, fiind investite cu solicitările diverselor categorii de salariați din familia ocupațională „Sănătate și asistență socială” cu privire la acordarea unor alte sporuri, astfel cum acestea sunt evidențiate în anexele la Regulamentul-cadru aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 153/2018, decât cel de care beneficiau deja, au ridicat problema posibilității cumulului acestora.

44. Având în vedere diversitatea sporurilor cu privire la care se solicită intervenția Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, este necesară abstractizarea problemei de drept cu care instanța supremă a fost investită, aceasta urmând a avea următorul enunț: „*posibilitatea acordării cumulate a sporurilor reglementate de art. 7 alin. (1) lit. a)—f) și h) din capitolul II din anexa nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017, astfel cum sunt evidențiate în cuprinsul anexelor nr. 1—6 și 8 la Regulamentul-cadru aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 153/2018*”.

45. Plecând de la premisa arătată anterior, se reține că temeiul sesizărilor conexe îl constituie prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

46. Domeniul de reglementare al acestui act normativ, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 559 din 14 iunie 2024, este conturat expres prin dispozițiile art. 1, ordonanța de urgență aplicându-se în procesele privind stabilirea și/sau plata drepturilor salariale ori de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, inclusiv cele privind obligarea la emiterea actelor administrative sau privind anularea actelor administrative emise pentru acest personal sau/și cele privind raporturile de muncă și de serviciu ale acestui personal, precum și în procesele privind stabilirea și/sau plata drepturilor la pensie, inclusiv cele rezultate din actualizarea/recalcularea/revizuirea drepturilor la pensie sau/și cele privind alte prestații de asigurări sociale ale personalului plătit din fonduri publice, indiferent de natura și obiectul proceselor, de calitatea părților ori de instanța competentă să le soluționeze.

47. În această materie se instituie o procedură specială privind sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, sens în care, prin art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, se prevăd următoarele: „Dacă în cursul judecării proceselor prevăzute la art. 1, completul de judecată investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac, verificând și constatând că asupra unei chestiuni de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și aceasta nici nu face obiectul

unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.”

48. Rezultă că aceste prevederi se aplică cu prioritate în raport cu dispozițiile art. 519—521 din Codul de procedură civilă, potrivit principiului *specialia generalibus derogant*, urmând a se completa însă, în mod corespunzător, cu prevederile dreptului comun, Codul de procedură civilă, astfel cum se și statuează expres prin art. 4, conform căruia „dispozițiile prezentei ordonanțe de urgență se completează cu cele ale Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă (...), precum și cu celelalte reglementări aplicabile în materie”.

49. De altfel, trebuie subliniat că legiuitorul delegat a ținut cont, la adoptarea acestui nou act normativ, potrivit principiilor prezentate în preambulul acestuia, de „configurația actuală a mecanismului hotărârii prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept și de efectul obligativității hotărârii pe care o pronunță Înalta Curte de Casație și Justiție, în deplin acord cu îndatorirea sa constituțională de asigurare a aplicării și interpretării unitare a legii de către toate instanțele judecătorești din România”, apreciindu-se că, în raport cu coordonatele acestui mecanism, aplicarea noilor norme legale cu caracter special poate influența pozitiv activitatea instanțelor judecătorești, „în condițiile în care, încă dintr-o etapă incipientă, s-ar asigura clarificarea unor chestiuni dificile de drept”.

50. Prin urmare, în contextul normativ expus, procedura de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile presupune îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții de admisibilitate a sesizării:

— existența unei cauze în curs de judecată, în primă instanță sau în calea de atac;

— cauza să fie dintre cele prevăzute limitativ la art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, indiferent de natura și obiectul proceselor, de calitatea părților ori de instanța competentă să le soluționeze, respectiv litigiul să vizeze fie stabilirea și/sau plata drepturilor salariale/de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, inclusiv cele privind obligarea la emiterea actelor administrative sau privind anularea actelor administrative emise pentru acest personal sau/și cele privind raporturile de muncă și de serviciu ale acestui personal, fie stabilirea și/sau plata drepturilor la pensie, inclusiv cele rezultate din actualizarea/recalcularea/revizuirea drepturilor la pensie sau/și cele privind alte prestații de asigurări sociale ale personalului plătit din fonduri publice;

— existența unei chestiuni de drept de a cărei lămurire să depindă soluționarea pe fond a cauzei;

— chestiunea de drept să nu fi făcut obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

51. Referitor la primele două condiții legale se reține că acestea sunt îndeplinite, întrucât cauzele se află în curs de soluționare pe rolul Tribunalului București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale, care judecă în primă instanță, conform dispozițiilor art. 95 pct. 1 din Codul de procedură civilă și ale art. 269 din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, iar litigiul se circumscrie domeniului specific de reglementare prevăzut la art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului

nr. 62/2024, tribunalul fiind investit cu judecarea cererilor formulate de salariați încadrați în diverse locuri de muncă în contradictoriu cu intimatele-spitale clinice, unități sanitare publice, obiectul cauzei vizând stabilirea și plata unor drepturi salariale ale angajaților, brancardieri, o categorie de salariați cuprinsă în sfera personalului plătit din fonduri publice.

52. În ceea ce privește întrunirea condiției de admisibilitate ce vizează identificarea unei probleme de drept care ar putea face obiect al sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, trebuie remarcat că, în absența unei definiții legale a noțiunii „chestiune de drept” din cadrul cerințelor de admisibilitate prevăzute la art. 519 din Codul de procedură civilă, anterior s-a arătat în doctrină că, pentru a fi vorba de o problemă de drept reală, trebuie ca norma de drept disputată să fie îndoielnică, imperfectă (lacunară) sau neclară, fiind susceptibilă să constituie izvorul unor interpretări divergente și, în consecință, al unei practici judiciare neunitare.

53. Totodată, prin jurisprudența dezvoltată de instanța supremă în legătură cu această cerință, s-a statuat că, în sesizarea adresată Înaltei Curți de Casație și Justiție cu procedura pronunțării unei hotărâri prealabile, trebuie „să fie identificată o problemă de drept care necesită cu pregnanță a fi lămurită, care să prezinte o dificultate suficient de mare, în măsură să reclame intervenția instanței supreme în scopul rezolvării de principiu a chestiunii de drept și a înlăturării oricărei incertitudini care ar putea plana asupra securității raporturilor juridice deduse judecării” (spre exemplu, deciziile Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept nr. 90 din 4 decembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 191 din 1 martie 2018; nr. 20 din 20 mai 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 651 din 6 august 2019; nr. 17 din 17 februarie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 508 din 15 iunie 2020, etc.).

54. Nu poate fi omis în acest sens că art. 520 alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede că încheierea de sesizare trebuie să cuprindă și punctul de vedere al completului de judecată, care astfel este primul ținut să stabilească dacă există o problemă de interpretare a textului legal, care implică riscul unor dezlegări ulterioare diferite în practica judiciară.

55. Această exigență legală, subsumată condiției privind ivirea unei chestiuni de drept, a fost în mod constant subliniată în jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, considerându-se că încheierea de sesizare trebuie să releve reflecția judecătorilor din completul investit cu soluționarea cauzei asupra diferitelor variante de interpretare posibile și asupra argumentelor de natură să le susțină, pentru a da temei inițierii mecanismului de unificare jurisprudențială reprezentat de hotărârea prealabilă (deciziile nr. 57 din 28 septembrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1170 din 3 decembrie 2020; nr. 26 din 12 aprilie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 568 din 3 iunie 2021; nr. 50 din 14 iunie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 844 din 3 septembrie 2021, etc.).

56. Prin urmare, revine instanței de trimitere obligația identificării în concret a chestiunii de drept care necesită interpretare, exprimarea punctului său de vedere contribuind astfel la a se stabili dacă problema de drept, a cărei dezlegare

o solicită instanței supreme, este una reală, având vocație de a convinge, și, din această perspectivă, că sunt întrunite condițiile de admisibilitate a sesizării (a se vedea, exemplificativ, deciziile nr. 2 din 22 ianuarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 178 din 26 februarie 2018; nr. 41 din 7 iunie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 979 din 13 octombrie 2021; nr. 5 din 30 ianuarie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 189 din 6 martie 2023; nr. 7 din 30 ianuarie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 155 din 23 februarie 2023; nr. 14 din 13 martie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 333 din 20 aprilie 2023; nr. 70 din 23 octombrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1112 din 11 decembrie 2023 etc.).

57. În acest context, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept observă că instanțele de trimitere, deși au apreciat că se impune declanșarea mecanismului hotărârii prealabile în ceea ce privește interpretarea dispozițiilor art. 7 alin. (1) din capitolul II din anexa nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017 în raport cu cele ale anexelor la Regulamentul-cadru aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 153/2018, nu au prezentat niciun motiv care ar justifica o atare sesizare a instanței supreme, în cuprinsul încheierilor menționându-se exclusiv, la modul general, că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 1 alin. (1) și art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, fără a identifica în concret problema de drept ce trebuie dezlegată din perspectiva posibilității ivirii unei jurisprudențe divergente.

58. Rațiunea instituirii condițiilor formale anterior arătate ale sesizării constă în asigurarea îndeplinirii scopului pentru care a fost introdus acest mecanism procedural, respectiv uniformizarea jurisprudenței și asigurarea predictibilității acesteia, fără ca folosirea sa să genereze suspendarea nejustificată a judecării unei cauze, printr-o interpretare arbitrară a necesității declanșării procedurii de către instanța de judecată, cu consecința prelungirii nejustificate a duratei procesului civil și, din această perspectivă, a afectării dreptului la un proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

59. Trebuie remarcat că în lipsa oricăror argumente din care să reiasă existența unei strânse legături între maniera de dezlegare a chestiunii de drept identificate și soluționarea pricinilor, prin raportare la eventualele interpretări ale textelor legale incidente, nu se poate determina în ce măsură lămurirea solicitată pe această cale depășește obligația ordinară a instanței de a interpreta și de a aplica legea în cadrul soluționării unui litigiu.

60. În acest context este de menționat că, la solicitarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, o singură instanță (Curtea de Apel Ploiești) a identificat jurisprudență care să tranșeze problema de drept sesizată, concluzia desprinsă din hotărârile judecătorești comunicate fiind în sensul interdicției cumulului de sporuri; jurisprudența înaintată de Curtea de Apel Iași nu este relevantă pentru problema de drept sesizată, instanța de apel concluzionând în hotărârea înaintată că nu se ridică problema cumulului de sporuri, ci aceea a acordării sporului corespunzător încadrării locului de muncă al reclamantilor din respectiva speță. La nivel de opinie, doar Curtea de Apel București a comunicat rezultatul consultării judecătorilor specializați în materia litigiilor de muncă, concluzia fiind în sensul imposibilității cumulării sporurilor. Celelalte curți de apel nu au comunicat jurisprudență

și nici nu au exprimat opinii teoretice cu privire la această problemă de drept.

61. În consecință, se constată că nu se identifică indiciile unei jurisprudențe neunitare, prin raportare la soluțiile pronunțate în litigiile aflate pe rolul instanțelor de judecată, dar și prin raportare la opiniile exprimate la judecătoria specializați în materia litigiilor de muncă.

62. În continuarea raționamentului expus este necesar a fi reamintit că, deși lămurirea modalității de interpretare și aplicare a normelor legale în cadrul mecanismului hotărârii prealabile are scopul de a facilita judecătorului eliminarea ambiguităților ori dificultăților unor texte de lege, în lipsa unor asemenea ipoteze care să reflecte caracterul complex sau, după caz, precar al reglementării, de natură a conduce, în final, la interpretări diferite, împrejurări ce nu au fost prezentate nici de către instanța de trimitere, rămâne atributul exclusiv al acesteia din urmă să soluționeze cauza cu judecata căreia a fost investită, aplicând, în acest scop, metodele de interpretare a normelor juridice recunoscute în dreptul intern.

63. Prin chiar textul actelor normative care stau la baza sesizărilor se oferă soluția în ceea ce privește posibilitatea cumulării diverselor sporuri recunoscute pentru familia ocupațională de funcții bugetare „Sănătate și asistență socială”, instanțele de trimitere neargumentând în cuprinsul sesizărilor care este dificultatea sau ambiguitatea textelor legale care ar impune intervenția mecanismului de unificare a jurisprudenței.

64. Examinând în continuare admisibilitatea declanșării mecanismului de unificare a practicii judiciare, se reține că în cuprinsul primei sesizări se solicită Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept și lămurirea modalității de determinare/calcul a/al sporului, în

situația stabilirii posibilității de cumulare cu un alt spor recunoscut și acordat deja.

65. Se observă că această sesizare nu se circumscrie sferei unei chestiuni de drept, astfel cum este aceasta conturată atât prin raportare la dispozițiile Codului de procedură civilă, cât și prin raportare la normele Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024. Problema modalității concrete de calcul al sporului, astfel cum este solicitat în cadrul acțiunii judiciare cu care a fost investită instanța de trimitere, este atributul exclusiv al acesteia.

66. Așa cum s-a arătat deja, definitiv pentru această procedură este faptul că urmărește interpretarea cu caracter de principiu a unei norme de drept (îndoielnice, neclare), stabilită ca incidentă în cauză de către instanța de trimitere, aptă să ducă la dezlegarea litigiului, iar nu determinarea, în concret, de către instanța supremă a elementelor care conturează raționamentul juridic, pentru ca, ulterior, instanța de trimitere să recurgă la punerea punctuală în aplicare a acestuia la raportul juridic dedus judecătii, întrucât nu aceasta este finalitatea mecanismului de unificare a practicii judiciare. Instanța supremă nu poate fi investită, în cadrul acestei proceduri, cu interpretarea și aplicarea legii la circumstanțele concrete ale cauzei aflate pe rol, atribut care se impune cu necesitate să rămână în sfera de competență exclusivă a completului de judecată legal investit cu soluționarea procesului.

67. Așadar, verificarea premiselor sesizărilor, determinate de circumstanțele concrete ale litigiilor și de întrebările formulate, conduce la concluzia că acestea nu pun în discuție o dificultate de interpretare punctuală, de principiu, a normelor de drept indicate în actul de sesizare, de natură să necesite intervenția instanței supreme, ci urmăresc mai degrabă, în contextul particular al cauzelor, stabilirea efectivă a soluției ce urmează a fi adoptată de titularul sesizării.

68. Având în vedere cele expuse anterior, vor fi respinse, ca inadmisibile, sesizările cu care a fost investită Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibile, sesizările conexe formulate de Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale, în dosarele nr. 13.194/3/2024 și nr. 6.498/3/2024, în vederea dezlegării următoarei probleme de drept:

Posibilitatea acordării cumulate a sporurilor reglementate de art. 7 alin. (1) lit. a)—f) și h) din capitolul II din anexa nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, astfel cum sunt evidențiate în cuprinsul anexelor nr. 1—6 și 8 la Regulamentul-cadru privind stabilirea locurilor de muncă, a categoriilor de personal, a mărimii concrete a sporului pentru condiții de muncă prevăzută în anexa nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a condițiilor de acordare a acestuia, pentru familia ocupațională de funcții bugetare „Sănătate și asistență socială”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 153/2018, cu modificările și completările ulterioare.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 28 octombrie 2024.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
MARIANA CONSTANTINESCU

Magistrat-asistent,
Elena Adriana Stamatescu

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2025 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	2.760	760	275
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	3.280		300
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	4.920		440
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	940		100
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	3.760		340
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	3.500		320
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	1.200		110

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

Pentru comenzi, accesați www.monitoruloficial.ro, Magazin online, Monitorul Oficial — apariții și abonamente.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2025 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual*				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	65	160	400	960	2.110	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	115	290	730	1.750	3.850	1.150	2.880	7.200	17.280	38.020

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual*				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	75	190	480	1.150	2.530	750	1.880	4.700	11.280	24.820
ExpertMO	140	350	880	2.110	4.640	1.400	3.500	8.750	21.000	46.200

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	140 lei/an
--	------------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

* Tarifele anuale se aplică pentru comenzile online efectuate până la 31 ianuarie 2025.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.

Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.

Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

5 948493 571261